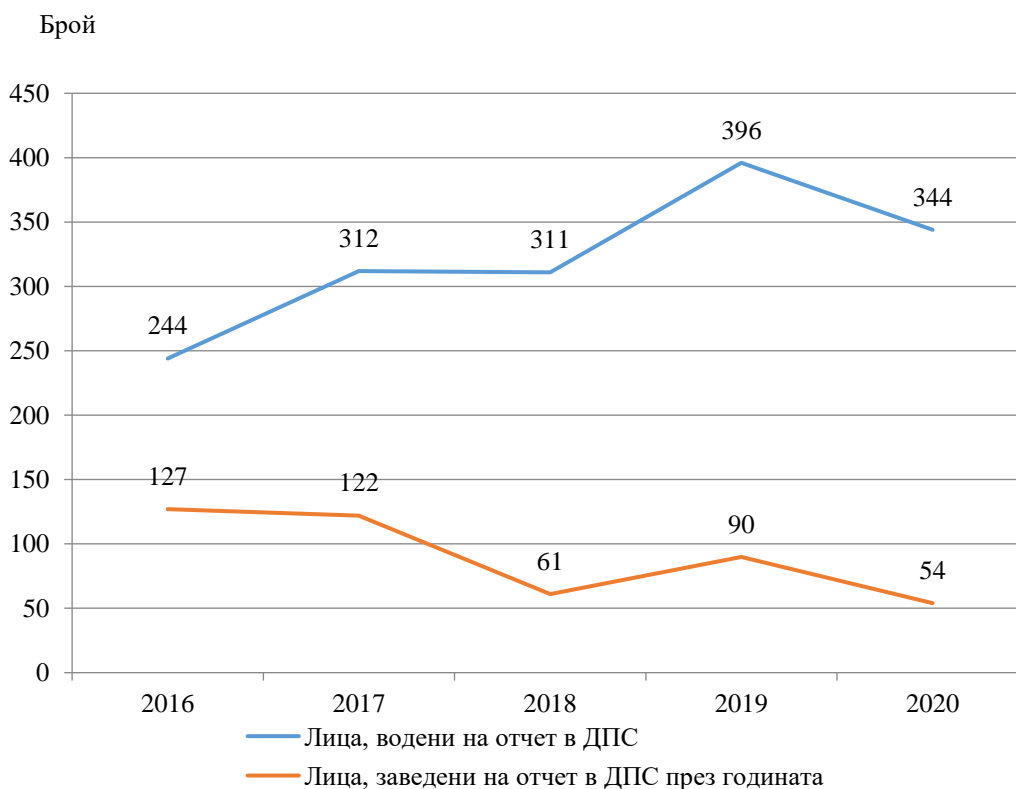

ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ НА МАЛОЛЕТНИТЕ И НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ ЛИЦА В ОБЛАСТ СЛИВЕН ПРЕЗ 2020 ГОДИНА

През 2020 г. отчет¹ в детските педагогически стаи са водени 344 малолетни и непълнолетни лица за извършени от тях противообществени прояви и престъпления. Броят на заведените на отчет² в ДПС през годината е 54.

Фиг. 1. Малолетни и непълнолетни лица, водени и заведени на отчет в ДПС през периода 2016 - 2020 година

Основните характеристики на водените на отчет в ДПС малолетни и непълнолетни лица през 2020 г. са следните:

- 73.8% са непълнолетни (14 - 17 години), а малолетни (8 - 13 години) са 26.2%;
- момчета са 326 (94.8%), а момичета - 18, или 5.2%;
- учащи са 216, или 62.8%;
- в криминогенна среда живеят 194 (56.4%) малолетни и непълнолетни.

¹ Съгласно чл. 26, ал. 1 от Правилника за детските педагогически стаи малолетните и непълнолетните лица се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния.

² Включват се всички малолетни и непълнолетни лица, които са били новозаведени на отчет в ДПС през календарната година.

През 2020 г. 116 малолетни и непълнолетни са **снети** от отчет в ДПС, или 33.7% от общия брой на водените на отчет лица. От тях 71 (61.2%) - поради поправка на поведението, а 45 лица (38.8%) - поради навършване на 18-годишна възраст.

Малолетните и непълнолетните, преминали през ДПС за извършени противообществени прояви през 2020 г. са 193, като момичета са 59, или 30.6%, а момчета - 134 с относителен дял 69.4%.

През 2020 г. **малолетните и непълнолетните лица, преминали през ДПС за извършени престъпления**, в област Сливен са 149.

Кражбите на имущество са най-разпространените престъпления, извършвани от малолетните и непълнолетните през 2020 г. в област Сливен. Извършители на кражби са 109 лица, или 73.2% от всички малолетни и непълнолетни, преминали през ДПС за извършени престъпления. От тях най-висок е дялът на извършителите на кражби от домовете - 59.6% (65 лица), на селскостопанска продукция, домашни животни и птици - 14.7% (16 лица), на кражби от магазини или други търговски обекти - 13.8% (15 лица), на взломни кражби - 5.5% (6 лица) и на части и вещи от МПС - 3.7% (4 лица).

Фиг. 2. Малолетни и непълнолетни, преминали през ДПС, по някои видове престъпления през 2020 година

Пострадалите от престъпления малолетни и непълнолетни лица през 2020 г. са 58, от които 41, или 70.7% са момичета. Относителният дял на малолетните, пострадали от престъпления, е 39.7% (23 лица), а на непълнолетните - 60.3%, или 35 лица. Най-голям е броят и дялът на пострадалите от кражби - 7 лица (12.1%), от нанесени телесни повреди и блудство - по 4 лица (6.9%).

През 2020 г. местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните в област Сливен **са образували** 140 възпитателни дела. От тях 117 (83.6%) - по предложение на органите на прокуратурата. Решените през годината дела по чл. 21 от Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните са 113, като 27 от тях - в срок до един месец. 26 дела са били прекратени на различни основания.

През 2020 г. местните комисии са наложили **141 възпитателни мерки** на 113 деца за извършени 130 общественоопасни деяния¹. Най-често са били налагани възпитателните мерки „предупреждение“ - 57 мерки (40.4%), „поставяне под възпитателен надзор на родителите или на лицата, които ги заместват за полагане на засилени грижи“ - 47 възпитателни мерки (33.3%), „поставяне под възпитателен надзор на обществен възпитател“ - 18 мерки (12.8%) и „предупреждение за настаняване във възпитателно училище интернат (ВУИ) с изпитателен срок до 6 месеца“ - 9 лица на възраст 8 - 17 години (6.4%).

Основните характеристики на малолетните и непълнолетните с наложени възпитателни мерки през 2020 г. са следните:

- малолетните лица са 47 (41.6%);
- непълнолетните лица са 66 (58.4%);
- момчетата са 90 (79.6%).

¹ Общественоопасните деяния включват извършените от лицата противообществени прояви, престъпления и административни нарушения.

Методологични бележки

Статистическото изследване на противообществените прояви и престъпления на малолетните и непълнолетните осигурява информация на базата на годишни данни за лицата водени, заведени, снети и преминали през детските педагогически стаи, лицата с наложени възпитателни мерки за извършени общоопасни деяния, както и за пострадалите малолетни и непълнолетни от престъпления. Източник на информацията са местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Обект на наблюдението е дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Единици на наблюдение са малолетните и непълнолетните извършители на противообществени прояви и престъпления.

Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните е компетентен орган, който разглежда възпитателни дела, привежда в изпълнение наложените мерки съгласно Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните (ЗБППМН) и осъществява контрол по изпълнението им.

Малолетни лица са лицата на възраст от 8 до 13 навършени години.

Непълнолетни лица са лицата на възраст от 14 до 17 навършени години.

Противообществената проява е деяние, което е общественоопасно и противоправно или противоречи на морала и добрите нрави.

Детските педагогически стаи са специализирани заведения, които участват в превенцията на престъпността и противообществените прояви, извършени от малолетните и непълнолетните.

В броя на водените на отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни, извършили престъпления и/или противообществени прояви; осъдени за престъпления от общ характер; освободени от поправителните домове (ПД), възпитателните училища интернати (ВУИ) и от социално-педагогическите интернати (СПИ). Малолетните и непълнолетните се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния. В броя на водените на отчет в ДПС **не се включва** броят на малолетните и непълнолетните, които са преминали през ДПС.

В броя на заведените на отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни, които са били новозаведени през отчетната година.

В броя на преминалите през ДПС се включват малолетни и непълнолетни, които са извършили незначителни деяния, за които еднократната намеса на полицейски органи е била достатъчна и няма основания за тяхното завеждане на отчет в ДПС.

Възпитателна мярка е алтернативна на наказанието мярка за възпитателно въздействие спрямо малолетен или непълнолетен, извършил противообществена проява, и непълнолетен, освободен от наказателна отговорност по чл. 61 от НК, и се налага с цел преодоляване на отклоненията в поведението, предотвратяване на бъдещи нарушения и интеграция в обществото.

В броя на малолетните и непълнолетните лица с наложени възпитателни мерки се включват всички малолетни и непълнолетни, извършители на противообществени прояви, престъпления или административни нарушения, спрямо които са наложени възпитателни мерки

съгласно ЗБППМН. С оглед на деянието може да се наложи **повече от една** възпитателна мярка с изключение на възпитателните мерки „настаняване в СПИ“ и „настаняване във ВУИ“.

В броя на малолетните и непълнолетните лица, пострадали от престъпления, се включват лицата, пострадали от различни видове престъпления по местоизвършване на деянието, а не по местоживееене на лицата.

Допълнителна информация относно методологията и данните от наблюдението за дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните е публикувана на интернет страницата на НСИ (<http://www.nsi.bg>), раздел „Правосъдие и престъпност“, както и в Информационна система „ИНФОСТАТ“ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=63).